

Sunius melanocephalus (Coleoptera: Staphylinidae) löytynyt Suomesta [*Sunius melanocephalus* (Coleoptera: Staphylinidae) found in Finland]

Matias Mustonen

Sunius melanocephalus (Coleoptera: Staphylinidae) löytynyt Suomesta [*Sunius melanocephalus* (Coleoptera: Staphylinidae) found in Finland] — Sahlbergia 30(2): 2. Helsinki, Finland, ISSN 2342-7582.

The rove beetle *Sunius melanocephalus* (Fabricius, 1793) was found for the first time in Finland, when one female and one male were captured in June and July 2022 in the gardens of Lepaa Manor, Hattula. The species may have been introduced to the area by human activity, with the transport of plants and soil from abroad over the last few decades.

Matias Mustonen, Torikatu 8 A 5, 11100 Riihimäki. Email: mustonen.matias@gmail.com

Maasiirakartoituksen yhteydessä 15.6.2022 tavattiin erikoinen lyhytsiipisiin (Staphylinidae) kuuluva kovakuoriainen Lepaan kartanon mailta Hattulasta. Mustan ja punaisen kirjavoima nelimillinen naarasyksilö löytyi Puutarhaoppilaitoksen kasvihuoneiden läheisyydestä, kukkapenkkiä reunustavien betoniharkkojen alta (Kuva 1). Paikalla käytiin toistamiseen 6.7.2022, mutta kukkapenkin luota ei löytynyt enempää yksilöitä. Sen sijaan yksi koirasyksilö (Kuva 2) seulottiin esiin lehtikarikkeesta Lepaanvirran rannalla kasvavien puistopuiden tyveltä, noin 250 metrin päästä kesäkuisesta löytöpaikasta. Palmin (1963) ja Lompen (2011) määrittelyskaavoja sekä koiraan sukutuntemerkkejä tukena käyttäen kuoriaiset määritettiin lajiksi *Sunius melanocephalus* (Fabricius, 1793). Määrittely hyväksyttiin Kovakuoriaisten tarkastustyöryhmän kokouksessa 31.10.2022. Yksilöt on sijoitettu kirjoittajan kokoelmaan ja niiden havaintotiedot on tallennettu Lajitietokeskuksen tietokantaan.

Lajin luontainen transpalearktinen levinneisyys ulottuu Länsi-Euroopasta Kiinaan ja Venäjän Kaukoitään (Smetana 2004, Assing 2008), minkä lisäksi laji on levinnyt ihmisen mukana Pohjois-Amerikkaan (Hoebeke 1993). Pohjois-Euroopassa laji esiintyy Ruotsin eteläosissa (SLU Artdatabanken 2024) ja Latviassa (Barševskis 2001). Suomesta lajia ei ole aiemmin tavattu. Elinympäristönään laji suosii avoimia kulttuuriympäristöjä ja sitä on löydetty muun muassa komposteista, lehtikarikkeesta ja joenrannoilta sekä pesävieraana niin nisäkkäiden kuin muurahaistenkin pesistä (Assing 2008). Lepaan puutarhoihin laji on mahdollisesti levinnyt ulkomaisten kasvi- ja maa-aineskuljetusten mukana viimeisten vuosikymmenten aikana.

Kuva 1. Lepaan Puutarhaoppilaitoksen kukkapenkki, josta Suomen ensimmäinen *Sunius melanocephalus* -yksilö löytyi. Kuva: Matias Mustonen

Kuva 2. *Sunius melanocephalus* -koiras Hattulan Lepaalta. Kuva: Pekka Malinen

Kiitokset Keijo Juntuselle opastuksesta Puutarhaoppilaitoksen alueella, Juha Salokantelelle retkiseurasta sekä Pekka Maliselle koirasyksilön valokuvaamisesta.

Yksilöiden löytötiedot

Ta: Hattula, Lepaa (YKJ 678119:335599), 15.6.2022, 1 naaras, Matias Mustonen leg.

Ta: Hattula, Lepaa (YKJ 678131:335576), 6.7.2022, 1 koiras, Matias Mustonen leg.

Kirjallisuus

- Assing, V. 2008: A revision of the *Sunius* species of the Western Palearctic region and Middle Asia (Coleoptera: Staphylinidae: Paederinae). — Linzer biologische Beiträge 40(1): 5–135.
- Barševskis, A. 2001: New and rare species of beetles (Insecta: Coleoptera) in the Baltic states and Belarus. — Baltic Journal of Coleopterology 1(1–2): 3–18.
- Hoebeke, E. R. 1993: *Sunius melanocephalus* (Coleoptera: Staphylinidae), a Palearctic rove beetle new to North America. — Entomological News 102: 19–24.
- Lompe, A. 2011: Gattung *Sunius* Stephens 1829 (*Hypomedon* Cas.). — <https://coleonet.de/coleo/texte/sunius.htm> [haettu 20.6.2022].
- Palm, T. 1963: Skalbaggjar. Coleoptera. Kortvingar: Fam. Staphylinidae. Underfam. Paederinae, Staphylininae. Häfte 3. — Svensk insektfauna 49: 18–25.
- SLU Artdatabanken. 2024: Artfakta – *Sunius melanocephalus*. <https://artfakta.se/artinformation/taxa/sunius-melanocephalus-101863/detaljer> [haettu 2.3.2024].
- Smetana, A. 2004: Subfamily Paederinae Fleming, 1821. Teoksessa Löbl, I. & Smetana, A. (toim.): Catalogue of Palearctic Coleoptera. Volume 2. Hydrophiloidea – Histeroidea – Staphylinidea. — Apollo Books, Stenstrup: 579–624.